

Trygderetten - TRR-2014-2863

Instans	Trygderetten - Kjennelse
Dato	2015-02-27
Publisert	TRR-2014-2863
Stikkord	Uførepensjon. Krav til arbeidsretta tiltak. Krav til medisinsk undersøking. Anke over avslag på uførepensjon, jamfør særleg ftrl. § 12-5. Omgjering. Ftrl § 12-6. Ftrl § 12-7.
Sammendrag	Kvinne (63 år) var utsatt for arbeidsulukke for 8-9 år sidan, og hadde sidan i all hovudsak vore ute av arbeid. Uførepensjon var tidlegare vurdert av Trygderetten samt lagmannretten. Kvinna satte fram nytt krav om uførepensjon i 2012. Kvinna hadde i årevis nekta å delta i alle undersøkingar og alle tiltak frå NAV. Ved ei heilheitleg vurdering av kvinna's medisinske dokumentasjon og dokumenterte opptreden over lang tid, kom retten til at det framstod som sannsynleggjort at kvinna på noverande tidspunkt var 100 % arbeidsufør, og at det ikkje framstod som hensiktstmessig med ytterlegare arbeidsretta tiltak. Hel omgjøring.
Saksgang	Ankenr: 14/02863
Parter	Ankande part: Ap, X. Prosessfullmektig: Advokat Gro Sandvold, Oslo. Ankemotpart: NAV Klageinstans.
Forfatter	1. Torjus Lundevall, rettsfullmektig, rettens administrator 2. Rune Olav Stenslet, medisinsk kunnig rettsmedlem 3. Tormod Østensvik, attføringskunnig rettsmedlem.

Saka gjeld: Anke over uførepensjon, jamfør folketrygdlova §§ 12-5 til 12-7.

ORSKURD:

Ap, fødd i 1951, sette fram krav om uførepensjon den 26. juni 2012. NAV Forvaltning av slo kravet i vedtak av 1. november 2013. Avslaget vart påklaga, men seinare stadfesta av NAV Klageinstans i vedtak av 5. mai 2014. Ap har anka dette vedtaket inn for Trygderetten ved erklæring av 30. juni 2014.

NAV Klageinstans har vurdert det påanka vedtaket på nytt i samsvar med trygderettslova § 13, men har ikkje funne grunnlag for å endre vedtaket. NAV Klageinstans har førebudd sakene til behandling i Trygderetten, og utarbeidd eit oversendingsbrev med framstilling av saksforholdet og partane sine utsegner. Oversendingsbrevet er datert 4. september 2014.

Ap har fått tilsendt kopi av oversendingsbrevet med frist for å uttale seg, men har ikkje kome med ytterlegare merknader i saka.

Ankesaka vart sendt til Trygderetten den 15. oktober 2014.

Retten har seinare motteke ei rekke e-postar med vedlegg frå Ap og ektemannen hennar, B, mellom oktober 2014 og februar 2015.

Nærare om bakgrunnen for saka

Når det gjeld dei faktiske forholda med omsyn til uførepensjonskravet, går i hovudsak det følgjande fram av oversendingsbrevet:

«Den ankende part fremsatte krav om uførepensjon 03.07.09. NAV Forvaltning fattet vedtak 14.10.09, hvor kravet om uføreytelse ble avslått. Dette vedtaket ble påklaget i erklæring datert 01.12.09.

NAV Klageinstans stadfestet vedtaket 21.05.10. Vedtaket i trygdeklage ble påanket i erklæring datert 02.07.10.

Trygderetten stadfestet klageinstansens vedtak i kjennelse av 18.02.11 med ankenr. 10/01910 [TRR-2010-1910].

I forbindelse med at den ankende part flyttet til Æ ble det avholdt møte med NAV Y1. Foruten den ankende part og hennes ektefelle deltok avdelingsdirektør ved NAV Y1, rådgiver ved NAV Y2 og rådgivende overlege ved NAV Y1. Tema for møtet var bl.a. kjennelsen fra Trygderetten hvor det ble etterlyst arbeidsutprøving. Den ankende part opplyste at hun aldri hadde fått konkrete tilbud fra NAV om arbeidsutprøving. Samtidig opplyste den ankende part at hun mente at hun var «arbeidsutprøvd nok.» Den ankende part syntes derfor det var helt urimelig at NAV kommer med stadige nye krav om utredninger og avklaringer.

NAVs rådgivende overlege uttalte i møtet at det synes å være et gap mellom det inntrykket man får når man leser de medisinske dokumentene i saken, og det bildet den ankende part tegner av sin helse. Den ankende part uttalte da at hennes tidligere fastlege er under oppfølging av Helsetilsynet fordi han i forhold til flere pasienter har ført uriktige opplysninger inn i deres journal.

I etterkant av møtet kontaktet NAVs rådgivende lege fylkeslegen i Ø, og fikk da bekreftet at den ankende parts fastlege hadde en sak gående knyttet til sin legepraksis. På dette grunnlag mente NAVs rådgivende lege at både NAV og Trygderetten kan ha fått feilaktig bilde av den ankende parts helsemessige situasjon. Samtidig foreligger det spesialisterklæringer både fra ortoped og fysikalsk medisiner i tillegg til fastlegens uttalelse. Pga. tvil mht. fastlegens uttalelse mente NAVs rådgivende lege at det kan være helsemessige forhold som ikke har kommet godt nok fram og at det av den grunn er viktig med en ny og grundig vurdering i regi av smerteklinikk eller ryggpoliklinikk ved St. Olavs Hospital eller tilsvarende.

Den ankende part mente imidlertid at hun var godt nok utredet og at hun ikke ønsket mer utredning. Hun oppga at hun ikke lenger hadde tillit til utredninger bestilt av NAV. Den ankende part opplyste at hun heller ville ta saken inn til Lagmannsretten.

Det ble fremmet stevning til Frostating lagmannsrett 26.08.11, og hovedforhandling ble avholdt i Trondheim tinghus 22.03.12 og 23.03.12. Dom ble avsagt 18.04.12 med saksnummer 11-149343FØR-FROS, hvor Staten ble frifunnet.

Lagmannsrettens dom ble påanket til Høyesterett 19.05.12. Høyesteretts ankeutvalg besluttet 09.07.12 med ankenr. HR-2012-1401-U (sak nr. 2012/1110) at anken ikke ble tillatt fremmet.

Den ankende part fremsatte nytt krav om uførepensjon 26.06.12, hvor den ankende part ba om at hennes sak ble tatt opp til ny vurdering. På kravskjemaet opplyst den ankende part at hennes tilstand var uendret. I senere brev av 15.09.12, anfører den ankende part at hun ble opplyst at hun kunne fremsette nytt krav om uførepensjon selv om uførekravet fra 02.07.09 fortsatt var i rettssystemet. Videre i dette brevet anfører den ankende part at hun i slutten av august måned hadde fått en telefon fra C ved NAV Y3, som ønsket å vite hvordan den ankende part stilte seg til ytterligere utredning. Den ankende part forsto C slik at han hadde tatt opp saken med NAVs rådgivende lege, og at det fra dennes side ble foreslått utredning ved St. Olavs hospital. Den ankende part reagerte sterkt på dette, da nettopp ytterligere utredning var tema for møte 26.06.12 og at dette ble forkastet. Den ankende part mener at det burde være kjent for en rådgivende lege i NAV at det må anses som totalt hensiktsløst å skulle utrede personer over tre år etter skade at oppsto.

Videre anfører den ankende part at hun har framskaffet to legeuttalelser (05.07.11 og 29.06.12) på egen hånd, hvor det konkluderes med at hun er helt arbeidsufør etter yrkesskaden og at det ikke er noen medisinske endringer siden hun fremsatte krav om uførepensjon i 2009. Den ankende part skriver videre: «*Det er nøyaktig det samme som legeerklæringen i forbindelse med uførestønadssøknaden fra 2009 sier.*»

I tillegg har den ankende part innhentet uttalelse fra manuell terapeut D datert 25.06.12. NAV Forvaltning oppfattet den ankende parts krav av 26.06.12 som et krav om gjenopptak, og saken ble oversendt NAV Klageinstans for behandling.

NAV Klageinstans vedtok 06.12.12 at uførepensjonssaken ikke skulle gjenopptas, jf. el. dok. Dette vedtaket ble påanket til Trygderetten 18.01.13.

I Trygderettens kjennelse 11.10.13 ble NAV Klageinstans sitt vedtak av 06.12.12 stadfestet for så vidt gjaldt spørsmålet om gjenopptak av krav om uførepensjon av 03.07.09. Trygderetten mente imidlertid at den ankende parts krav om uførepensjon av 26.06.12 også måtte oppfattes som et nytt krav om uførepensjon. Trygderetten viste i den forbindelse til at det framgår av notat datert 26.06.12 at det var enighet i møte mellom den ankende part og NAV om at det skulle fremsettes krav om uførepensjon ettersom helsesituasjonen hadde blitt vesentlig endret etter 2009. Saken ble derfor hjemvist for realitetsbehandling når det gjaldt kravet om uførepensjon av 26.06.12.

Etter at saken ble mottatt i retur fra Trygderetten forela NAV saken for rådgivende overlege. For å avklare den ankende parts nåværende funksjonsnivå anbefalte rådgivende overlege at det ble foretatt en vurdering av tverrfaglig ryggpoliklinikk ved St. Olavs hospital.

Den ankende part ønsket ikke å gjennomføre en slik tverrfaglig vurdering. Etter dette avga den ankende parts fastlege ny uttalelse. Han anførte at det ikke var bedring å spore hos den ankende part, men at det heller hadde skjedd en forverring av helseplagene.

NAV Klageinstans fant ikke at vilkårene for uførepensjon var oppfylt 05.05.14. Dette vedtaket ble påanket i ankeerklæring av 30.06.14.»

Partane sine utsegner

Den ankende part, Ap, har oppretthalde kravet om uførepensjon og gjenopptak av tidlegare avgjorte saker, og har i henhold til oversendingsbrevet i hovudsak gjort gjeldande:

«I anken anføres at det i vedtaket ikke gis noen begrunnelse for hvorfor NAV mener at det vil være hensiktsmessig med ytterligere utredning av den ankende parts funksjonsvurdering. Det må legges til grunn at saken er svært godt medisinsk opplyst, og at den ankende part har gjennomført bedriftsintern attføring i egen praksis.

Det bemerkes videre at det ikke er lagt noen vekt på at det har gått 8 år siden skaden inntraff, og at den ankende part ikke har vært i ordinært arbeid på disse årene. I løpet av disse årene har den ankende parts helsetilstand blitt forverret.

Videre må det legges vesentlig vekt på at den ankende part er 62 år når det skal foretas en hensiktsmessighetsvurdering både i forhold til § 12-5 og § 12-7. Disse vurderingsmomentene anføres å tale

sterkt for at det foreligger åpenbare grunner til at det ikke er hensiktsmessig i dette tilfelle å gjennomføre ytterligere avklaringstiltak.»

Det vert også vist til advokat Gro Sandvolds klage til NAV Forvaltning av 3. februar 2014, der desse anførselene vert noko nærare gjennomgått.

I ei rekke e-postar til Trygderetten har Ap vist til ein rekke omstende ho meiner tilseier at uførepensjon og andre ytingar skal tilkjennast, og etter ein langt høgare utmåling enn det som har vore lagt til grunn i tidlegare saker. Det er også lagt ved relativt omfattande krav om erstatningsansvar.

Ankemotparten, NAV Klageinstans, har i oversendingsbrevet lagt ned påstand om at det påanka vedtaket vert stadfesta og har gjort gjeldande:

«NAV Klageinstans vil innledningsvis bemerke at store deler av begrunnelsen som ble gitt i klagevedtaket er gjengitt her, da det ikke har tilkommet vesentlige opplysninger i ankeomgangen som ikke var omtalt tidligere.

NAV Klageinstans legger til grunn at den ankende part første gang fremsatte krav om uførepensjon 03.07.09. Dette kravet ble avslått bl.a. på grunn av at arbeidsrettede tiltak ikke var forsøkt. Det ble i denne vurderingen langt til grunn at den medisinske lidelsen ikke ble ansett å være av så alvorlig karakter at det ikke var mulig å gjennomføre utredning/funksjonsvurdering. Dette vedtaket ble påanket, og NAV Klageinstans stadfestet vedtaket 21.05.10.

Klageinstansen viste bl.a. i sin begrunnelse til uttalelse fra spesialist i ortopedisk kirurgi dr. E som beskriver noe kraftreduksjon, men ingen sensibilitetsutfall eller andre utfallssymptomer. Bevegeligheten i lederyggen beskrives som lett redusert, og lasegues test er negativ. Videre ble det vist til uttalelse fra spesialist i kirurgi og nevrokirurgi dr. F som uttaler at den ankende part er smerteplaget, har lett innskrenket side- og bakoverbøy i rygg, ingen sikre pareser, og at den ankende part klarer tå og hælging. I tillegg ble det vist til at saken har vært vurdert av rådgivende lege i NAV, og det ble anbefalt at arbeidsavklaring ble forsøkt.

Vedtaket i klagesak ble påanket til Trygderetten 02.07.10. Trygderetten stadfestet klageinstansen vedtak i kjennelse av 18.02.11. I kjennelsen bemerket Trygderetten at det synes klart at den ankende part har begrensninger i mulighetene for å utføre arbeid som operativ sykepleier i institusjon, men at «hun har gode kvalifikasjoner som retten ikke vil utelukke kan nyttes til å utføre mindre fysisk belastende arbeidsoppgaver. Før det fastsettes en varig uføregrad bør hennes inntektsmuligheter derfor utredes nærmere i et helsetilpasset arbeid. Retten er på dette grunnlag enig med ankemotparten i at attføringsvilkåret ikke er oppfylt. Selv om Ap nå er 59 år og har en lang yrkeskarriere bak seg, praktiseres attførings- og arbeidsavklaringsvilkåret strengt. Det vises til Høyesterettsdom av 10. februar 2010.»

I forbindelse med at den ankende part flyttet til Æ ble det avholdt møte med NAV Y1. Foruten den ankende part og hennes ektefelle deltok avdelingsdirektør ved NAV Y1, rådgiver ved NAV Y2 og rådgivende overlege ved NAV Y1.

Tema for møte var bl.a. kjennelsen fra Trygderetten hvor det ble etterlyst arbeidsutprøving. Den ankende part opplyste at hun aldri hadde fått konkrete tilbud fra NAV om arbeidsutprøving. Samtidige opplyste den ankende part at hun nå mente at hun var «arbeidsutprøvd nok». Den ankende part ga klart uttrykk for at hun syntes det var helt urimelig at NAV kom med stadige nye krav til utredninger og avklaringer.

NAVs rådgivende overlege uttalte i møte at det syntes å være et gap mellom det inntrykket man fikk når man leste de medisinske dokumentene i saken, og det bildet den ankende part tegnet av sin helse. Den ankende part uttalte da at hennes tidligere fastlege var under oppfølging av Helsetilsynet fordi han i forhold til flere pasienter har ført uriktige opplysninger inn i journalene.

I etterkant av dette møte kontaktet NAVs rådgivende lege fylkeslegen i Ø, og fikk bekreftet at den ankende parts fastlege hadde en sak gående knyttet til sin legepraksis. På dette grunnlag mente NAVs rådgivende lege at både NAV og Trygderetten kan ha fått feilaktig bilde av den ankende parts helsemessige situasjon. Selv om det forelå spesialisterklæringer både fra ortoped og fysikalsk medisiner i tillegg til fastlegens uttalelser, mente NAVs rådgivende lege at det kunne være helsemessige forhold som ikke hadde kommet godt nok fram og at det av den grunn var viktig med en ny og grundig vurdering i regi av smerteklinikk eller ryggpoliklinikk ved St. Olavs Hospital eller tilsvarende.

Den ankende part mente imidlertid at hun var godt nok utredet, og at hun ikke ønsket mer utredning. Videre ble det opplyst at hun ikke lenger hadde tillit til utredninger bestilt av NAV. Den ankende part oppga at hun heller ville ta saken til Lagmannsretten.

Det ble fremmet stevning til Frostating lagmannsrett 26.08.11, og hovedforhandling ble avholdt i Trondheim tinghus 22.03.12 og 23.03.12. Dom ble avsagt 18.04.12 med dissens, men Staten ble frifunnet.

Flertallet anførte at de har «inntrykk at Ap ikke har vært villig til å medvirke til arbeidsutprøving på et bredere grunnlag enn arbeidsforsøk i egen næring. Det foreligger ingen entydige medisinske eller attføringsfaglige uttalelser som tilsier at en nærmere utredning eller utprøving av hennes restarbeidsevne vil være åpenbart uhensiktsmessig. De to rådgivende overlegene som har uttalt seg i trygdesaken har da også anbefalt at arbeidsavklaring forsøkes. Først når dette er gjort er det mulig å vurdere i hvilken grad inntektsevnen er varig nedsatt.»

Mindretallet la til grunn at den ankende part og NAV i løpet av 2007 og 2008 så det slik at fortsatt arbeid som sykepleier ikke lenger var aktuelt, men at arbeid i egen klinikk fremsto som realistisk. Dette ble også utprøvd, og intensjonen var at arbeidsmengden skulle økes etter hvert. Mindretallet kunne vanskelig se at det var mulig å tenke seg andre alternativer med hensyn til tilrettelagt arbeid enn arbeid i egen klinikk, hvor hun kunne tilpasse arbeidsdagens lengde og også i stor grad innholdet av arbeidsoppgavene.

Lagmannsrettens dom ble påanket til Høyesterett 19.05.12. Høyesteretts ankeutvalg besluttet 09.07.12 at anken ikke ble tillatt fremmet.

Den ankende part fremsatte nytt krav om uførepensjon 26.06.12, hvor den ankende part ba om at hennes sak ble tatt opp til ny vurdering. På kravskjemaet opplyste den ankende part at hennes tilstand var uendret.

I senere brev av 15.09.12 opplyste den ankende part at hun i slutten av august måned 2012 ble kontaktet av NAV Y3, med spørsmål om hvordan hun stilte seg til ytterligere utredning. Den ankende part forsto NAV slik at saken hadde vært tatt opp med NAVs rådgivende lege, og at rådgivende lege hadde foreslått utredning ved St. Olavs hospital. Den ankende part reagerte sterkt på dette, da nettopp ytterligere utredning var tema for møte 26.06.12 og at dette da ble forkastet. Den ankende part ga uttrykk for at hun mente at det burde vært kjent for en rådgivende lege i NAV at det må anses som totalt hensiktsløst å skulle utrede personer over tre år etter at skade oppsto. Den ankende part viste videre til at hun hadde framskaffet to legeuttalelser (05.07.11 og 29.06.12) på egen hånd, og at det i disse uttalelsene ble konkludert med at hun var helt arbeidsufør etter yrkesskadene og at det ikke er noen medisinske endringer siden hun fremsatte krav om uførepensjon i 2009. Den ankende part anførte bl.a.: «Det er nøyaktig det samme som legeerklæringen i forbindelse med uførestønadsaken fra 2009 sier.»

I tillegg hadde den ankende part innhentet uttalelse fra manuell terapeut D datert 25.06.12.

NAV Forvaltning oppfattet den ankende parts krav av 26.06.12 som et krav om gjenopptak, og saken ble oversendt NAV Klageinstans for behandling av kravet. NAV Klageinstans vedtok 06.12.12 at uførepensjonssaken ikke skulle gjenopptas.

I Trygderettens kjennelse av 11.10.13 ble NAV Klageinstans sitt vedtak av 06.12.12 stadfestet for så vidt gjaldt spørsmålet om gjenopptak av krav om uførepensjon av 03.07.09. I den vurderingen la Trygderetten til grunn at det var lite sannsynlig at Trygderetten i sin behandling av kravet av 03.07.09 ville ha kommet til et annet resultat dersom e-postene av 22. juni, 23. juni og 23. august 2010 var blitt fremlagt for Trygderetten. Trygderetten anførte videre: «NAVs utsettelse av møter og eventuelt manglende forslag til aktuelle arbeidsrettede tiltak innebærer ikke at vilkåret om å skulle ha gjennomført individuelle og hensiktsmessige arbeidsrettede tiltak, kunne lempes. Trygderettens kjennelse ble opprettholdt ved behandlingen av lagmannsretten, og retten kan videre ikke se at det at lagmannsrettens avgjørelse ble fattet under dissens, er et forhold som kan danne grunnlag for gjenopptak av Trygderettens kjennelse.» Trygderetten av derfor enig med klageinstansen om at det ikke var grunnlag for gjenopptak av tidligere avgjort sak Trygderetten.

Trygderetten mente imidlertid at den ankende parts krav om uførepensjon av 26.06.12 også måtte oppfattes som et nytt krav om uførepensjon. Trygderetten viste i den forbindelse til at det framgår av notat datert 26.06.12 at det var enighet i møte mellom den ankende part og NAV at det skulle fremsettes krav om uførepensjon ettersom helsesituasjonen hadde blitt vesentlig endret etter 2009. Saken ble derfor hjemvist for ny realitetsbehandling når det gjaldt kravet om uførepensjon av 26.06.12.

Årsaken til at Trygderetten la til grunn at krav om 26.06.12 også må betraktes som et nytt krav om uførepensjon, var at både NAV og den ankende part synes å mene at det har skjedd vesentlige endringer av den ankende parts helsesituasjon etter 2009.

I etterkant av dette møte forela NAV saken for rådgivende overlege. Rådgivende overlege har i uttalelse av 02.08.12 vist til at etter at den ankende part fikk avslått sitt krav om uførepensjon i 2009 foreligger det referat

fra telefonsamtale mellom rådgivende overlege Torkild Sitter og fysioterapeut D, samt brev fra sistnevnte. Videre foreligger det legeerklæring fra fastlege datert 05.07.11 som ble skrevet i samme tidsperiode som rapporten fra fysioterapeuten forelå. Rådgivende overlege bemerket at angivelse av funksjonsnivået er ulikt hos fysioterapeuten og faselegen. Ny uttalelse fra fastlege datert 29.06.12 er nærmest identisk med legeerklæring som ble avgitt i 2011. Det er imidlertid bemerket at det ikke har tilkommet noen bedring siden siste legeerklæring, men heller en forverring.

Rådgivende overlege la til grunn at det ikke er noen tvil om at den ankende part har plager, men for medisinsk sett å avklare den ankende parts nåværende funksjonsnivå ble det anbefalt vurdering ved tverrfaglig ryggpoliklinikk ved St. Olavs hospital. Dette for å finne ut om det kan gjøres mer for den ankende part behandlingsmessig, samt avklare om den ankende parts nåværende funksjon er forenelig med arbeidsutprøving. For å vurdere om det hadde skjedd endringer av den ankende parts funksjon den senere tid etter at hun fikk avslått sitt krav om uførepensjon i 2009, som i uttalelse av 02.08.12 bl.a. anførte at det forelå lite medisinske opplysninger og at det ikke er noen tvil om at den ankende part har helseplager, men for å avklare den ankende parts nåværende funksjonsnivå ble det anbefalt vurdering ved tverrfaglig ryggpoliklinikk ved St. Olavs hospital.

I brev av februar 2013 ble den ankende part orientert om at NAV hadde vært i kontakt med tverrfaglig poliklinikk rygg-nakke-skuldre ved St. Olavs hospital for poliklinisk undersøkelse, og at NAV kunne henvise henne dit dersom hun samtykket i dette.

Den ankende part skriver i brev av 21.03.13 bl.a.: «Flere ganger tidligere, har jeg vært i kontakt med leger og sentre for å forhøre meg om en mulighet til å få en uavhengig testing/rapport. Det ene er at jeg får beskjed om at det jeg allerede har, er mer enn godt nok og at det bare er meningsløst tøys, når NAV eller andre krever ytterligere undersøkelser. Det andre er at slike erklæringer kun kan rekvireres av NAV og forsikringsselskap. Med mine erfaringer har selvfølgelig ikke samarbeidspartnere og kontakter tilknyttet NAV lenger min tillit, med de konsekvenser det har.

Spesielt underlig fra NAV sin side, er det når skaden er skjedd helt tilbake til april 2006. Slike tester er totalt bortkastede og verdiløse, lenger enn tre år fra skadeøyeblikket. Brutalt vil det si, at personer som er 100 % arbeidsuføre tre år etter en skade, dessverre har en vedvarende/kronisk tilstand. NAVs pålegg om undersøkelser og tester etter den tid, har derfor kun en agenda og det er at NAV har «kjøpt og betalt» en, eller noen, for å produsere et dokument, som passer til bestillingen. Da er det jo ikke nødvendig at klienten er der.»

Den ankende part ønsker med andre ord ikke å gjennomføre en funksjonsvurdering ved tverrpoliklinisk avdeling ved St. Olavs hospital, da hun mener at denne testen ikke vil være uhildet samt at en slik undersøkelse vil være verdiløs pga. årene som har gått etter at hun ble utsatt for hendelsen som førte til at hun falt ut av sin jobb som sykepleier.

Den ankende parts fastlege avga ny uttalelse etter dette, og i legeerklæring datert 26.07.13 skriver fastlegen at det ikke er noen bedring å spore når det gjelder den ankende parts helsetilstand. Lidelsen må anses å være kronisk etter 6 års varighet. Han skriver videre at det ikke har tilkommet noen bedring etter den siste legeerklæringen, men heller en forverring. NAV Klageinstans vil bemerke at denne legeerklæringen nærmest er identisk den som ble skrevet 29.06.12.

Folketrygdlovens § 12-5 krever at den ankende part må ha gjennomgått tilstrekkelig behandling og at hensiktsmessig arbeidsrettede tiltak er forsøkt i tilstrekkelig grad, før eventuelt uførepensjon kan tilstås.

Dette forholdet har vært vurdert flere ganger i forbindelse med tidligere krav om uførepensjon. NAV har hele tiden lagt til grunn at det ut fra legeopplysninger vanskelig kan konkluderes med at arbeidsutprøving ikke er «åpenbart» uhensiktsmessig. Som anført over så har også rådgivende overlege påpekt at det synes å være et gap mellom framlagte medisinske opplysninger og opplysninger den ankende part har om egen helse. Det synes derfor å være særdeles viktig at det foretas en tverrfaglig vurdering av den ankende parts helseplager.

Selv om NAV betaler utgiftene i forbindelse med utarbeidelse av en legeerklæring, betyr ikke dette at NAV har noen som helst mulighet til å påvirke hva som eventuelt skal stå i denne uttalelsen. Årsaken til det er viktig å få saken godt nok medisinsk belyst er at man ut fra allerede foreliggende medisinske opplysninger har vanskelig for å se at den ankende parts helsetilstand er så alvorlig at arbeidstiltak ikke er hensiktsmessig. NAV Klageinstans kan ikke se at det har tilkommet nye medisinske opplysninger etter at den ankende part forrige gang fikk sitt krav avslått. Den eneste forskjellen synes å være at den ankende part har blitt eldre, og at dette etter hvert vil føre til at hun vil få problemer med å få seg arbeid. NAV Klageinstans er derfor ikke enig i

prosessfullmektiges påstand om at saken må anses som svært godt medisinsk vurdert, og at en tverrfaglig vurdering må anses som uhensiktsmessig.

NAV Klageinstans finner etter dette at det påankede vedtaket av 05.05.14 er i samsvar med gjeldende regelverk og praksis.»

Retten sine merknader

Retten skal ta stilling til spørsmålet om det ligg føre grunnlag for uførepensjon etter reglane i folketrygdlova kapittel 12.

Lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdlova) § 12-5 lyder:

«Det er et vilkår for rett til uføretrygd at vedkommende har gjennomgått hensiktsmessig behandling for å bedre arbeidsevnen. Med mindre åpenbare grunner tilsier at arbeidsrettede tiltak ikke er hensiktsmessige, kan uføretrygd bare gis dersom vedkommende har gjennomført eller har forsøkt å gjennomføre individuelle og hensiktsmessige arbeidsrettede tiltak uten at inntektsevnen er bedret.

Når det skal avgjøres om et behandlingstiltak eller et arbeidsrettet tiltak er hensiktsmessig, legges det vekt på alder, evner, utdanning, yrkesbakgrunn og arbeidsmuligheter. Det skal også legges vekt på om vedkommende kan få arbeid dersom han eller hun pendler eller flytter.

Når det fremmes krav om uføretrygd, skal det dokumenteres at funksjonsevnen har vært vurdert av lege eller annet fagpersonell.»

Folketrygdlova § 12-6 lyder:

«Det er et vilkår for rett til uføretrygd at vedkommende har varig sykdom, skade eller lyte.

Når det skal avgjøres om det foreligger sykdom, legges det til grunn et sykdomsbegrep som er vitenskapelig basert og alminnelig anerkjent i medisinsk praksis. Sosiale eller økonomiske problemer gir ikke rett til uføretrygd.

Den medisinske lidelsen må ha medført en varig funksjonsnedsettelse av en slik art og grad at den utgjør hovedårsaken til nedsettelsen av inntektsevnen/arbeidsevnen.»

Folketrygdlova § 12-7 første og tredje ledd lyder:

«Det er et vilkår for rett til uføretrygd at evnen til å utføre inntektsgivende arbeid (inntektsevnen) er varig nedsatt med minst halvparten.

Ved vurderingen av hvor mye inntektsevnen er nedsatt, legges det vekt på alder, evner, utdanning, yrkesbakgrunn og arbeidsmuligheter på hjemstedet eller andre steder der det er rimelig at vedkommende tar arbeid. Inntektsmulighetene i ethvert arbeid som vedkommende nå kan utføre (inntekt etter uførhet) sammenlignes med inntektsmulighetene som vedkommende hadde før uføretidspunktet (inntekt før uførhet). Dersom sykdommen, skaden eller lytet har redusert inntektsevnen gradvis over flere år, kan det tas utgangspunkt i inntektsevnen før sykdommen, skaden eller lytet oppsto.»

Retten er kome til eit anna resultat enn ankemotparten, og vil nemne:

Retten legg til grunn at Ap vart utsatt for ein yrkesskade i 2006, og etter dette berre i liten grad og over korte periodar har arbeida eller gjennomført arbeidsutprøving.

Aps rett til uførepensjon er handsama av Trygderetten i to tidlegare orskurdar, TRR-2010-1910 og TRR-2013-840.

I den første orskurden, som gjaldt eit tidlegare krav om uførepensjon frå 2009, la retten avgjerande vekt på at Ap på avgjerdstidspunktet ikkje i tilstrekkeleg grad hadde gjennomgått arbeidsretta tiltak. Orskurden vart seinare stadfesta av lagmannsretten under dissens 2-1 i dom av 18. april 2012. Denne vart anka, men ikkje teke til handsaming av Høgsteretts ankeutval.

Den andre orskurden frå 2013 kom etter korrespondanse mellom Ap og NAV, som av NAV vart oppfatta som og sendt til retten som ei begjæring om gjenopptak av saka som var avgjort av Trygderetten i 2010. Retten fann ved handsaminga i 2013 ikkje grunnlag for gjenopptak av den tidlegare avgjorte saka om uførepensjon. Retten

meinte uavhengig av dette at slik saka var lagt fram, var det naturleg å vurdere Aps nyare korrespondanse med NAV slik at denne ikkje berre var ei begjæring om gjenopptak, men også ein *ny* søknad om uførepensjon.

Det er denne nye søknaden som etter avslag no er lagt fram for retten til vurdering.

Retten kan framleis ikkje sjå at det heftar feil og manglar ved den tidlegare avgjersla frå 2010 (og dette er heller ikkje tvistegenstand her). Etter rettens syn står likevel ein del omstende annleis ved ei vurdering av vilkåra for uførepensjon i 2014 enn korleis dei stod i 2010, både på grunn av dokumentasjonen i saka frå dei siste fire åra, og på grunn av tida som har gått.

Klageinstansen har i oversendinga særleg grunngjeve avslag med at vilkåra i folketrygdlova § 12-5 ikkje er oppfylt. Det vert vist til at Ap nektar å underkaste seg nyare medisinsk undersøking (på St. Olavs hospital), og at dette samt at Ap nektar å delta i arbeidsretta tiltak gjer at det ikkje er grunnlag for å konkludere med at det ikkje er «åpenbare grunner [som] tilsier at arbeidsrettede tiltak ikke er hensiktsmessige», i tråd med lovkravet.

Retten har forståing for denne grunngjevinga frå NAV, og samtykkjer i at det ville vore det *beste* for opplysing av saka at Ap hadde delteke på nærare utredning i nyare tid, i tråd med normal praksis. Retten meiner likevel at det er ei rekke spesielle omstende i denne konkrete saka som etter ei heilheitleg vurdering tilseier at det er grunnlag for omgjerding.

Ap har (i all hovudsak) vore ute av arbeidslivet i snart ni år. Slik saka er lagt fram for retten, har ho på noverande tidspunkt betydelege økonomiske vanskar, og det er for retten uklart korleis ho finansierer livsunderhald.

Det er svært mange skriv av svært stort omfang over mange år i saka, frå Ap og dels frå ektefellen hennar, B. Retten ser ikkje grunn til å kommentere dei svært mange påstandane som går fram her, utover å slå fast at det synest å liggje føre ein tiltakande fastlåst og temperert situasjon i forholdet mellom Ap og NAV. Etter rettens syn har Ap til tider også handla mot si eiga beste interesse andsynes høvet til å få ytingar til livsunderhald frå NAV, noko som er lagt noko vekt på i det vidare.

Med omsyn til dokumentasjonen i saka, er retten som nemnt einig i at det hadde vore ønskjeleg med medisinsk og attførings-relevant dokumentasjon av nyare dato. Etter det som framstår som eit nokså klart brot med både NAV og brorparten av norsk helsevesen kring 2010, har Ap konsekvent nekta å delta på undersøkingar eller tiltak, med unntak av somme undersøkingar ho sjølv har opplyst å ha teke initiativ til, der innhaldet av desse i liten grad er dokumentert for retten. Det ligg føre ein del medisinske utredningar frå før 2010, og noko spreidd medisinsk dokumentasjon etter 2010.

Ved ei heilskapleg vurdering av denne dokumentasjonen, samt ei medisinsk vurdering av den øvrige (omfattande) dokumentasjonen i saka, finn retten under noko tvil at det er tilstrekkeleg medisinsk grunnlag for å konkludere med varig uføre i Aps tilfelle.

Uførepensjon er normalt ei yting som varer fram til alderspensjonering når den først vert innrømt, og det er difor klart at vilkåra for ytinga skal vurderast strengt. Eit sentralt omsyn ved slike vurderingar er særleg å få tilstrekkeleg sannsynleggjort at evna til å utføre arbeid er varig nedsatt, i tråd med mellom anna ftrl. § 12-7. Ein skal også sjå hen til søkarens alder. Det følgjer av både lovverk (mellom anna ftrl. § 12-5 andre ledd og § 12-7 tredje ledd) og langvarig praksis at alder opp mot alderspensjonerings-tidspunktet i seg sjølv kan vere eit argument for å innrømme uførepensjon, medan lågare alder talar mot å innrømme slik yting.

Ap fyller i inneverande år 64 år, noko som er ein høg alder i denne samanhengen, og dermed etter rettens syn er noko som i seg sjølv talar for å innrømme uførepensjon.

Vidare meiner retten at på grunnlag av Aps dokumenterte helseplager og på grunnlag av Aps langvarige og dokumenterte opptreden i den føreliggjande og andre saker, framstår det som heilt hypotetisk at ho har evne til å kome attende i arbeidslivet, også i ein heilt bagatellmessig stillingsbrøk.

Etter rettens syn er det difor etter ei heilheitleg vurdering tilstrekkeleg sannsynleggjort at på noverande tidspunkt er uførepensjon rette yting for Ap, uavhengig av at det hadde vore ønskjeleg med noko meir detaljert nyare dokumentasjon frå tredjepartar.

Det er frå Aps/Bs side mellom mykje anna lagt fram ei rekke skriv med omfattande vedlegg og utrekningar vedrørande erstatningsansvar for ei rekke myndigheitspersonar og institusjonar i Noreg (mellom anna NAV). Retten kan ikkje slik saka er lagt fram sjå at det er grunnlag for nokon av desse krava, men dette er uansett utanføre Trygderettens kompetanse å vurdere. Eit slikt søksmål om erstatning må ordinært fremjast for tingretten i separat sak. Trygderetten kommenterer difor ikkje dette nærare.

Anken har etter dette ført fram. Det påanka vedtaket vert omgjort, slik at Ap vert tilkjent 100 prosent uførepensjon frå siste søknadstidspunkt, 26. juni 2012.

Sakskostnader

Dersom orskurden er til gunst for den ankande parten, skal retten etter trygderettslova § 25 fyrste ledd pålegge ankemotparten heilt eller delvis å erstatte dei nødvendige kostnader som saka har medført den ankande parten.

Orskurden er til gunst for Ap. Retten finn det rimeleg at ho fekk juridisk hjelp i saka. Ankemotparten vert difor pålagt å dekkje nødvendige kostnader ved slik hjelp.

Advokat Gro Sandvold har ikkje levert kostnadsoppgåve innan den fristen som retten har satt. Advokatens arbeid har også i tillegg til den føreliggande saka vore knytta til to tilgrensande saker for Trygderetten, om gjenopptak av tidlegare avgjorte saker i NAV (jamfør Trygderettens orskurd i foreinte ankesaker nr. 14/02864 [TRR-2014-2864] og 14/02865 [TRR-2014-2865]). Avgjerda i desse sakene er ikkje til gunst for Ap, og sakskostnadane for den delen av arbeidet som knyt seg til desse sakene vert difor ikkje dekkja.

Beløpet som skal dekkast av ankemotparten vert etter dette fastsett skjønnsmessig, og vert passande sett til kroner 20 000 samt 25 % MVA, totalt kroner 25 000.

SLUTNING:

- 1. Vedtak gjort av NAV Klageinstans den 26. juni vert endra, slik at Ap vert innrømt rett til 100 prosent uførepensjon frå 26. juni 2012.*
- 2. NAV Klageinstans vert pålagt å betale sakskostnader pålydande kr 25.000 - kronertjuefemtusen - inkludert MVA.*

Torjus Lundevall

Rune Olav Stenslet Tormod Østensvik